

Дівчина з печі

Італійська казка

В одного бідняка померла дружина і залишила йому гарненьку дочку. Бідняк з ранку до ночі працював, а доглядати дівчинку не було кому. От він і вирішив знов одружитись.

Друга дружина теж мала дочку — не красиву й лихої вдачі. Дівчатка разом росли, разом ходили до школи, але щоразу дочка мачухи поверталася додому зла-презла.

— Мамо, — говорила вона, — не хочу я більше ходити з нею! Хто нас зустріне, всяк тільки її й хвалить: і гарна вона, і привітна, — а мені кажуть, що я незграба й недоріка.

Мати душу ладна була за свою дочку віддати. Бачить, що та від заздрості мало не лусне, отож покликала пасербицю й каже:

— Не ходи більше нікуди з моєю дочкою. Пастимеш корів і запасатимеш для них траву, а ще прястимеш щодня по кужелю. Гляди мені — якщо ввечері повернешся без пряжі, а корів приженеш голодними, дістанеш від мене добряче на горіхи! Моє слово тверде.

Думала мачуха, що повернеться пасербиця без пряжі та з голодними коровами, вона за це наб'є її, і миттю вся краса та привітність із дівчини злетять.

Пасербиця від подиву й слова не могла мовити, але мусила скоритись. Узяла вона кужіль і погнала корів у поле. Іде й примовляє:

— Корівоньки ви мої, корівоньки! Як запасу я вам трави, коли мені треба прясти кужіль? Хоч би хто мені допоміг!

Тут найстарша корова повернула до неї голову й каже:

— Не засмулуйся, дівчино. Іди по траву, а ми тобі кужіль спрядемо й змотаємо.

Надвечір корови напаслися досхочу. Пасербиця пригнала їх додому й поста-

вила в стійло, та ще й великий оберемок трави й клубок пряжі принесла.

Як побачила це мачушина дочка — від злості мало не задихнулася. Мати знову пожаліла її й каже пасербиці:

— Завтра знову підеш корів пасти, але візьмеш два кужелі, а якщо не спрядеш усього, моя палиця до тебе добереться.

Але й цього разу ввечері корови були ситі, трава запасена, два кужелі спряжені, клубки змотані. Мачуха з дочкою просто позеленіли від злості:

— Як це ти все встигаєш зробити за один день?

— А так, — відповідає пасербиця. — Є ж бо добрі серця на світі. Мені допомагають мої корівоньки.

Мачушина дочка ще дужче розлютилась. От і каже вона матері:

— Мамо, щось мені редьки схотілося.

Щоб догодити дочці, мати звеліла пасербиці піти по редьку в сусідський город.

— Та що ж це коїться? — стала бла-
гати пасербиця. — Невже ви хочете,
щоб я крала? Ніколи я такого не роби-
ла! Адже якщо сусід побачить, що до
нього вночі через паркан лізуть, він зло-
дія вб'є!

А мачушиній дочці тільки того й треба.

Перелізла бідна пасербиця через пар-
кан у чужий город, але замість редьки
випадково схопила ріпу. Тягне-тягне
вона ріпу, нарешті витягла; аж під нею
кротяча нірка відкрилась, а в тій нірці
п'ять гарненьких кротів.

— Ой, які милі! — сказала пасербиця.

І стала вона кротячу родину гладити.
Сподобалася дівчина кротам, вони
й кажуть:

— Мила дівчино, ти така добра й лас-
кава, тож ми хочемо зробити тобі пода-
рунок. Станеш ти прекраснішою за всіх
на світі й сяятимеш, як сонечко. Тільки
чари наші не всесильні, є одна умова:
щойно впаде на тебе промінь сонця,
перетворишся ти на змію, а людиною

знову станеш, тільки коли потрапиш у палаючу піч.

Повернулася пасербиця додому, було їй і радісно, і боязко. А навколо неї, хоч і ніч була, стало світло, як удень, — так яскраво сяяла її врода. Глянули на неї мачуха та зведена сестра — тільки роти пороззявляли. Пасербиця розповіла їм про все, що сталося на городі.

— Нема тут моєї провини, — сказала вона. — Тільки згляньтеся наді мною, не посилайте на сонце, а то я змією стану.

Відтоді пасербиця виходила з будинку лише ввечері або в похмурий день. Вона проводила весь час у тіні біля віконця, там працювала та співала.

Одного разу проїжджав повз їхній дім королевич. Промені сяйва впали на нього, він підвів голову й побачив прекрасну дівчину.

Так вони й познайомилися. Пасербиця розповіла королевичеві свою історію.

— Нема чого такій красуні залишатися в халупі, — мовив королевич. —

Ти станеш моєю дружиною — я так вирішив, і моє слово тверде.

Та раптом втрутилася мачуха:

— Ваша величносте, будьте обережні, а то лихо з вами станеться. Як упаде на неї промінь сонця, вона відразу перетвориться на змію.

— Це вже моє діло, — відповідає королевич. — Здається мені, що не любите ви цю дівчину. Наказую відправити її до палацу. А щоб сонце не освітило її в дорозі, я пришлю закриту карету. Дивіться, щоб усе було виконано. А тепер — нехай вам щастить!

Мачуха з дочкою мусили послухатися королевича й стали збирати пасербицю в дорогу. Але в душі затаїли злість.

Нарешті приїхала карета зі слугою позаду — зовсім закрита, тільки маленьке вічко вгорі.

Пасербиця сіла в карету, і мачуха разом із нею — провести до палацу. Але перед тим відвела вона слугу вбік і каже йому:

— Добрий чоловіче, якщо хочеш заробити, відчини у кареті вічко, коли сонце буде просто над головою.

— Добре, — відповів слуга. — Як на кажете!

І карета покотилась. А опівдні, коли сонце стояло над головою, слуга, не знаючи таємниці й злого наміру, прочинив у кареті вічко, і сонячний промінь упав на голову пасербиці. Тієї ж миті дівчина стала змією та із сичанням поповзла до лісу.

Відчинив королевич дверцята карети біля брами свого палацу, а нареченої там немає! Як почув він, що трапилось, мало не вбив мачуху. Але тут усі навколо стали говорити йому, що така вже, видно, його доля: якби не трапилось це нещастя тепер, воно сталося би пізніше. Перестав королевич побиватись, але відтоді ходив безутішним.

Якось із лісу до палацу принесли в'язку хмизу, і один із кухарів кинув її в палаючу піч. Раптом бачить: а у в'язці